

9.7.2026

Dnrot

959/03.04.04.04.09/2026
1030/03.04.04.04.09/2026
1042/03.04.04.04.09/2026
1045/03.04.04.04.09/2026
1173/03.04.04.04.09/2026
1178/03.04.04.04.09/2026
1180/03.04.04.04.09/2026
1183/03.04.04.04.09/2026
1204/03.04.04.04.09/2026
1229/03.04.04.04.09/2026

Asia

Täytäntöönpanon kieltämistä koskevat hakemukset

Hakijat

Outi Nyberg
Heli Luokkala-Nevalainen
Birgit Mylläri asiakumppaneineen
Velu Hietanen asiakumppaneineen
Tervolan kunta
Keminmaan kunta
Tornion kaupunki
Ylitornion kunta
Kemin kaupunki
Simon kunta

Päätös, josta valitetaan ja jota hakemukset koskevat**Lapin hyvinvointialueen aluevaltuusto 18.5.2026 § 32**

Valtuusto on päättänyt:

- I) kumota Länsi-Pohjan sairaalan profiilin muuttamista koskevan päätöksensä 30.3.2026 § 21 ja käsitellä asian uudelleen arviointiryhmän 23.4.2026 antamien täsmennettyjen toimenpide-ehdotusten pohjalta;
- II) hyväksyä arviointiryhmän kokouksessaan 23.4.2026 antamat täsmennetyt toimenpide-ehdotukset seuraavasti:
 1. Lapin hyvinvointialueella päätetään ja toimeenpannaan sellaisia toiminnallisia ja rakenteellisia muutoksia, että erikoissairaanhoidon ylitarjonta ja ylikäyttö vähenevät. Tämän toteuttamiseksi Länsi-Pohjan sairaalan toiminta muutetaan vastaamaan lähinnä alueen perusterveydenhuollon tarpeita ja alueen muut terveyspalvelut mitoitetaan tämän mukaisesti. Erikoissairaanhoidon luettavia palveluita tarjotaan perusterveydenhuollon yhteydessä niiltä osin kuin se on toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltua.

2. Länsi-Pohjan sairaalan profiili muutetaan vastaamaan vaihtoehtoa, joka aluevaltuuston 30.3.2026 § 21 käsittelemässä vaihtoehtoissa on esitetty vaihtoehto 2 -nimellä. Länsi-Pohjan sairaalaan jäävät ja sieltä poistuvat toiminnot on kuvattu aluehallituksen pöytäkirjassa 23.3.2026 § 131 ja edellä asiaselostuksessa arviointiryhmän toimenpide-ehdotuksen jatkona.
3. Länsi-Pohjan sairaalaan jääviä ja myös muualla perusterveydenhuollon yhteydessä tarjottavia erikoissairaanhoidon toimintoja arvioidaan jatkossa säännöllisesti niin, että tarjottavat palvelut ovat kulloisessakin tilanteessa toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltuja.
4. Profiilin muutoksen toteuduttua Länsi-Pohjan sairaalassa ei ylläpidetä kirurgista eikä konservatiivista tehovalvontaa. Päiväkirurginen toiminta rajataan lääketieteellisin perustein toimenpiteisiin, jotka eivät edellytä lääketieteellisistä syistä potilaan ympärivuorokautista hoitoa tai seurantaa vuodeosastolla. Anestesiologinen toiminta on ainoastaan virka-aikaista, eikä sairaalassa ole toimintaa, joka edellyttää anestesiapäivystystä, -varallaoloa tai -hälytystyötä.
5. Edellä kuvattu Länsi-Pohjan sairaalan profiilin muutos toimeenpannaan 31.12.2026 mennessä.
6. Länsi-Pohjan sairaalan profiilin muutoksen yhteydessä Lapin erikoissairaanhoidossa siirrytään yhteen, koko hyvinvointialueen kattavaan erikoisalakohtaiseen johtoon. Kunkin erikoisalalan lääketieteellinen vastuu on muutoksen jälkeen yhdellä ylilääkärillä, joka vastaa erikoisalansa potilaiden hoidon yhdenmukaisuudesta, laadusta ja saatavuudesta sekä lääkäriresurssien tarkoituksenmukaisesta kohdentamisesta ja toiminnan kustannusvaikuttavuudesta koko hyvinvointialueella. Lääketieteen erikoisalojen toiminnan yksityiskohtainen sisältö määritetään Lapin hyvinvointialueen virkajohdossa.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Hakijat ovat valituksistaan ilmenevin perustein vaatineet aluevaltuuston päätöksen kumoamista ja täytäntöönpanon kieltämistä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää hakemukset.

Hallinto-oikeus toteaa, että aluevaltuuston päätöksen 18.5.2026 § 32 mukaan Länsi-Pohjan sairaalan profiilin muutos toimeenpannaan 31.12.2026 mennessä. Aluehallitus on 1.6.2026 § 261 päättänyt valtuuston 18.5.2026 tekemien päätösten täytäntöönpanosta todeten, että aluehallitus päättää panna täytäntöön kyseiset päätökset edellyttäen, että valitus ei käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi ja ettei valitusviranomaisen kiellä täytäntöönpanoa. Lapin hyvinvointialue on ilmoittanut hallinto-oikeudelle, että valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanotoimiin ryhdytään aikaisintaan 1.1.2027 ja tällä hetkellä vaikuttaa todennäköiseltä, että päätöksen täytäntöönpanotoimet

siirtyvät vielä tästäkin eteenpäin alkukevääseen 2027. Edellä todetun perusteella hallinto-oikeus katsoo, että päätöksen täytäntöönpanon kieltäminen ei asian käsittelyn tässä vaiheessa ole tarpeen.

Hallinto-oikeus antaa päätöksen aluevalituksiin myöhemmin erikseen.

Sovelletut oikeusohjeet

Laki hyvinvointialueesta 148 §

Muutoksenhaku

Tähän välipäätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla. Välipäätökseen saa hakea muutosta pääasian yhteydessä.

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian on ratkaissut hallinto-oikeuden jäsen Anna-Kaisa Marski.

Esittelijä Elisa Hämäläinen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös Outi Nyberg, sähköpostitse
Heli Luukkala-Nevalainen, sähköpostitse
Birgit Mylläri, sähköpostitse
Velu Hietanen, sähköpostitse
Tervolan kunta, sähköpostitse
Keminmaan kunta, sähköpostitse
Tornion kaupunki, sähköpostitse
Ylitornion kunta, sähköpostitse
Kemin kaupunki, sähköpostitse
Simon kunta, sähköpostitse

Jäljennös Lapin hyvinvointialueen aluehallitus, sähköpostitse

Maksutta

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Osoite: PL 189 (Torikatu 34-40), 90101 OULU
Puhelin: 029 56 42800
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>